

Funktionsrättspolitiskt program för Fagersta kommun

Funktionsrättspolitiskt program för Fagersta kommun

Bakgrund

Fagersta kommuns funktionsrättspolitiska program har sin grund i den nationella funktionshinderpolitiska målsättningen, antagen av regeringen, FN's 22 standardregler och kommunens egen värdegrund. Utgångspunkten är allas lika värde och att det ska råda full delaktighet och tillgänglighet på samma villkor för alla flickor, pojkar, kvinnor och män.

Den nationella funktionshinderpolitiken

Målen för den nationella funktionshinderpolitiken är en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Hinder för människors delaktighet i samhället ska rivas. Det är en fråga om jämlikhet och rättvisa. Kvinnor och män med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att verka i vardagen på lika villkor vad gäller delaktighet och tillgänglighet.

Det svenska samhället bygger på respekt för de mänskliga rättigheterna, där alla människors lika värde och enskilda människors frihet och värdighet står i centrum. Politiken ska bidra till att skapa och upprätthålla respekten för de mänskliga rättigheterna och vara en stark röst internationellt för mänskliga rättigheter och solidaritet.

Den nationella funktionshinderspolitiken utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Politiken tar tillvara de rättigheter och intressen som personer med funktionsnedsättningar har i samhället. Flera områden omfattas, till exempel arbetsmarknadspolitiken och utbildningspolitiken.

Fagersta kommuns värdegrund

Fagersta kommuns värdegrund fastslår våra gemensamma värderingar. Värdegrunden sammanfattas med fyra värdeord.

- **Samarbete**
- **Trygghet**
- **Ansvar**
- **Respekt**

Den kan även sammanfattas i meningen: *Med tydligt ledarskap, samarbete och arbetsglädje bidrar vi till en lättare och tryggare vardag för medborgarna.*

FN's standardregler

FN's standardregler antogs av generalförsamlingen 1993 för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. Som grund för standardreglerna ligger de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter. Sverige har förbundit sig att leva upp till reglerna på olika nivåer i samhället. Reglerna är inte juridiskt bindande, men de utgör ett moraliskt och politiskt åtagande. Standardreglerna täcker alla samhällsområden och är indelade i förutsättningar, huvudområden och genomförande. Reglerna är:

Förutsättningar för delaktighet på lika villkor

1. Ökad medvetenhet
2. Medicinsk vård och behandling
3. Rehabilitering
4. Stöd och service

Huvudområden för delaktighet på lika villkor

5. Tillgänglighet
6. Utbildning
7. Arbete
8. Ekonomisk och social trygghet
9. Familjeliv och personlig integritet
10. Kultur
11. Rekreation och idrott
12. Religion

Genomförande

13. Kunskap
14. Policy och planering
15. Lagstiftning
16. Ekonomisk politik
17. Samordning
18. Handikapporganisationer
19. Personalutbildning
20. Nationell granskning och utvärdering
21. Tekniskt och ekonomiskt samarbete
22. Internationellt samarbete

Programmets syfte

Syftet med detta program är att bryta ned FN's standardregler till en lokal inriktning, för Fagersta kommuns funktionsrättspolitik. Programmet utgör ett stöd för nämnder och förvaltningar i deras fortsatta arbete att bygga ett tillgängligt samhälle. Programmet avser att höja medvetenheten om funktionshindrade medborgares villkor i samhället. Målsättningen är att funktionsrättsperspektivet är en naturlig del i det dagliga arbetet i alla nämnder och förvaltningar i kommunen.

Avgränsningar

Det funktionsrättspolitiska programmet har en bred ambition och omfattar inte särskilda diagnosgruppers behov. Det anger en viljeriktning för kommunen inom olika områden utifrån FN's standardregler. Det här är ett övergripande dokument, som omfattar alla kommunens verksamheter. Konkreta åtgärder formuleras av varje förvaltning, med utgångspunkt i programmet, utifrån deras respektive ansvarsområden.

Det funktionsrättspolitiska programmet ersätter inte gällande lagstiftning inom områden som lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), skollagen, socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, plan- och bygglagen mm.

Begreppsdefinitioner

Socialstyrelsen beslutade 2007 om nya begreppsdefinitioner vad gäller funktionsnedsättning och funktionshinder. Definitionerna är inte tvingande utan rekommenderade.

Funktionsnedsättning definieras som nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. En funktionsnedsättning uppstår till följd av en medfödd eller förvärvad skada. Sådana skador, tillstånd eller sjukdomar kan vara av bestående eller övergående natur.

Funktionshinder definieras, som en begränsning, som en funktionsnedsättning innebär, för en person i relation till omgivningen. Exempel på begränsningar är svårigheter att klara sig själv i det dagliga livet och bristande delaktighet i arbetslivet, i sociala relationer, i fritids- och kulturaktiviteter, i utbildning och i demokratiska processer. Det handlar framförallt om bristande tillgänglighet i omgivningen.

Det nya begreppet *funktionsrätt* kompletterar begreppen funktionsnedsättning och funktionshinder, som de definieras av Socialstyrelsen. Funktionsrätt innefattar rätten att fungera i olika situationer oavsett funktionsnedsättning och oavsett vilka hinder som finns inom olika samhällsområden.

Myndigheten för delaktighet har definierat begreppet *tillgänglighet* i publikationen *Riktlinjer för tillgänglighet- Röv hindren*. Tillgänglighet används som ett samlande begrepp för både tillgänglighet och användbarhet. Dels handlar det om att kunna ta sig fram och att kunna nå en verksamhet, dels om hur effektiv användningen är och möjligheterna att delta i verksamheten. Tillgänglighet är inte bara mått och teknik. Exempelvis kan okunskap, negativa attityder och fördomar både leda till att nödvändiga förbättringar av tillgängligheten inte blir genomförda och till brister i bemötande. Ett annat exempel är att brister i rutiner kan skapa strukturella hinder. Det gäller att tänka efter före, planera, genomföra åtgärder och sedan följa upp samt utvärdera.

Vision

I Fagersta kommun är människor med funktionsnedsättning i alla åldrar fullt delaktiga i samhällslivet och det råder jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Mål

Målen för Fagersta kommuns funktionsrättspolitik är identiska med de nationella målen, beslutade av regeringen. Målen är ständigt aktuella och har, liksom på nationell nivå, ingen bortre tidsgräns.

- Samhällsgemenskap med mångfald som grund.
- Samhället ska utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet.
- Jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Genomförande

Kommunen har ett ansvar att aktivt arbeta för att öka kunskapen och medvetenheten hos medborgarna om de rättigheter, behov och möjligheter människor med funktionsnedsättning har och om vad de kan bidra med. Kommunen ska arbeta för att främja samarbetet mellan funktionsrättsorganisationer och det övriga föreningslivet.

Kommunen ska tillsammans med region Västmanland tillhandahålla vård och rehabiliteringsinsatser som möjliggör för personer med funktionsnedsättning att leva ett så självständigt och aktivt liv som möjligt.

Kommunen ska i de egna fastigheterna aktivt öka tillgängligheten till förekommande verksamheter. Det gäller så väl utemiljöer som inne i lokaler. Hänsyn ska tas till människor med funktionsnedsättning vid all översiktlig planering av den fysiska miljön liksom i detaljplaner. Kommunen ska verka för att göra rekreatiomsområden, arenor och publika arrangemang tillgängliga för alla människor.

Kommunens inriktning ska vara att barn ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning, utifrån sina förutsättningar, ska ha möjligheter till utbildning på grundskole-, gymnasie- och eftergymnasial nivå.

Den kommunala informationen ska finnas tillgänglig genom olika medier. Kommunens hemsida ska utvecklas för att informationen ska bli tillgänglig för fler medborgare. Vid information om kulturutbud och andra evenemang, ska det framgå vilken tillgänglighet som råder vid aktuellt arrangemang. Kommunen ska främja användandet av särskild teknik, som bidrar till större tillgänglighet, för människor med funktionsnedsättning.

Ansvar och uppföljning

Funktionsrättspolitikerna är ett gemensamt ansvar för alla förvaltningar och nämnder i Fagersta kommun. Alla verksamheter inom kommunen har ett ansvar för att det funktionsrättspolitiska programmet genomförs. Varje nämnd i kommunen ansvarar för att kommunala tjänster fortlöpande granskas och utvärderas ur ett funktionsrättsperspektiv. Kommunens nämnder ansvarar för att målen i det funktionsrättspolitiska programmet utvärderas. Det kan ske löpande, men minst en gång årligen.

I kommunens råd för funktionsrätt finns representanter från funktionsrättsorganisationer verksamma i Fagersta. Socialnämnden är ansvarig nämnd för rådet och utser dess ordförande och vice ordförande. Det finns också politisk representation i form av ledamöter utsedda av kommunens nämnder. Kommunens råd för funktionsrätt är ett viktigt organ för samråd och ömsesidig information, mellan företrädare för funktionsrättsorganisationer och kommunens styrelser, nämnder och förvaltningar.

Det funktionsrättspolitiska programmet gäller tillsvidare. Kommunstyrelsen ansvarar för att det följs upp och revideras minst en gång varje mandatperiod. Rådet för funktionsrätt i kommunen är en viktig och självklar remissinstans vid varje revidering av programmet.